

Technische vragen kadernota

Versie 1

Vraag

Antwoord

Programma 1. Zorg en welzijn	
Wat valt onder zware specialistische jeugdhulp en wat onder lichte specialistische jeugdhulp? Graag zo concreet mogelijk met ook namen van uitvoerende organisaties.	In 2019 en 2020 wordt de jeugdhulp nog ingekocht via het bestaande systeem. Daarin is geen onderscheid in lichte en zware hulp. Vanaf 2021 is dat onderscheid er wel. Daarvoor hebben we in de regio een productenboek ontwikkeld met een beschrijving van producten in twee categorieën: licht en zwaar. Dit productenboek gaan we gebruiken bij de basisafspraken met instellingen om lokaal inkopen van lichte hulp mogelijk te maken (open house) en voor aanbesteding van zware hulp. Instellingen kunnen straks intekenen hierop. Op dit moment weten we dus niet welke organisatie lichte danwel zware hulp in onze regio zal gaan bieden. Er is wel een overzicht van producten dat inzicht geeft in wat wij tot lichte of zware hulp rekenen. Zie bijgaand. <i>Lichte hulp</i>: Respijtzorg Begeleiding Basis Begeleiding Specialistisch Daghulp Basis Daghulp Specialistisch Behandeling: - Jeugdhulp behandeling Basis - Jeugdhulp behandeling Specialistisch (individueel en groep) - GGZ Basis (individueel en groep) - GGZ Specialistisch (individueel en groep) - Dyslexie - Medicatie consultatie - Vak therapie <i>Zware hulp</i>: Netwerk Intensief Specialistisch Daghulp Intensief Pleegzorg Gezinsvervangend/gezinsgericht Residentieel: - Residentieel Basis - Residentieel Specialistisch - Residentieel Intensief Gezinsopname Crisishulp: - Crisis Ambulant - Crisis verblijf - Crisis pleegzorg

Welke concrete resultaten zijn er geboekt met ketenaanpak overgewicht?	De ketenaanpak richt zich op het preventief, vroegtijdig en integraal behandelen van overgewicht. De insteek is echter breder, er is ook aandacht voor ondergewicht bij kinderen en andere aanverwante (gezondheids-)problemen. Na een voorbereidende fase van ontwikkeling en implementatie wordt nu ongeveer anderhalf jaar met de ketenaanpak overgewicht in de gemeente Oss gewerkt. Inmiddels zijn dit schooljaar ('18-'19) op 18 basisscholen fittesten afgenomen: er zijn ruim 2700 leerlingen getest op motorische ontwikkeling, 280 fitgesprekken gevoerd en 72 doorverwijzingen gedaan naar sportvoorzieningen, het medische circuit en jeugdverpleegkundigen van de GGD (de centrale zorgverleners binnen de ketenaanpak). Daarnaast hebben ketenpartners die overgewicht bij een kind signaleerden kinderen doorverwezen naar de centrale zorgverleners. De fitgesprekken en doorverwijzingen dragen eraan bij dat kinderen die niet lekker in hun vel zitten en/of een ongezond gewicht hebben eerder gesignaleerd en geholpen worden, mits het gezin hiervoor open staat, waardoor verdere (gezondheids-)problemen voorkomen kunnen worden. De centrale zorgverleners maken samen met kind en hun ouders/verzorgers een integraal plan van aanpak, met brede aandacht voor gezondheidsproblematiek en achterliggende oorzaken. De ketenaanpak zorgt er ook voor dat ketenpartners die betrokken zijn bij een kind met overgewicht intensiever met elkaar samenwerken en beter op de hoogte zijn van elkaars werkzaamheden. De geboden hulp van de verschillende ketenpartners wordt hierdoor integraler aangeboden en gezinnen worden minder van het kastje naar de muur gestuurd.
---	--

Programma 2. Werk, in komen en onderwijs	
Wie zijn de partijen in het veld waarmee wordt samengewerkt binnen de Osse Samenwerkwijze? Graag concreet met namen en organisaties	Met het programma Samenwerkwijze willen we alle professionals in het Sociaal Domein die ondersteuning bieden aan inwoners gaan werken volgens de Samenwerkwijze. Dat zijn professionals van de verschillende afdelingen van de gemeente en samenwerkingspartners in Oss. De organisaties waarmee op dit moment wordt samengewerkt zijn Ons Welzijn, Brabant Zorg, GGZ Oost Brabant, Brabant Wonen, Unik, Pantein, Jij Advies en Coaching, SEC, GGD.
Wanneer wordt vroegschoolse educatie (VVE) aangeboden aan kinderen? Wat zijn de criteria?	VVE staat voor voor- en vroegschoolse educatie. Het is bedoeld voor kinderen van 2 tot 6 jaar met een (risico op) taalachterstand. Voorschoolse educatie is van 2-4 jaar. Vroegschoolse educatie van 4-6 jaar. Doel is dat deze kinderen de achterstand verkleinen/inlopen, zodat zij een goede start kunnen maken op de basisschool. Er zijn speciale programma's waarin deze kinderen spelenderwijs hun taalachterstand inhalen. De indicatie voor VVE wordt afgegeven door het consultatiebureau aan ouders. Een VVE-indicatie wordt verleend indien er sprake is van: - onvoldoende taalaanbod en taalstimulering in de thuisomgeving; - taalachterstand wat niet het gevolg is van een taal-spraak stoornis; - meertaligheid: dat Nederlands niet de moedertaal is van het kind en/of de ouders beheersten het Nederlands onvoldoende om de taalverwerving van het kind te stimuleren; - sociaaleconomische omstandigheden (bijv. armoede); - sociaal-culturele omstandigheden (bijv. ontbreken van maatschappelijke deelname, inburgering); - vluchtelingenkinderen/vergunninghouders niet/nauwelijks Nederlandssprekend - een sociaal-medische indicatie, afgegeven door het CJG (indicatie wordt maximaal voor 1 jaar afgegeven). Kinderen met taal-spraakstoornissen, taalproblemen ten gevolge van stoornissen in de ontwikkeling, gedrag en/of persoonlijkheid (kindfactoren) behoren niet primair tot de doelgroep. Hiervoor is specialistische hulpverlening wenselijk (bijv. logopedie of mogelijk andere therapieën).
Waarom wordt huisvesting „Sonnewijzer“ niet genoemd bij onderwijshuisvesting?	Bij de eerste financiële tussenrapportage 2019 (vastgesteld door de raad op 27 juni 2019) hebben we de extra kosten voor de tijdelijke huisvesting van VSO de Sonnewijzer al opgenomen. Omdat dit ging om een acuut probleem hebben we dit via deze rapportage gemeld en niet via de kadernota 2020-2023. De kadernota gaat namelijk over speerpunten voor 2020 en verder. Het is de verwachting dat al het VSO-onderwijs Oss in één 'Integrale voorziening' opgaat. Hiervoor starten binnen afzienbare tijd Voorbereidende gesprekken. Over de vraag wat dit financieel betekent, valt op dit moment nog niets te zeggen. Zodra er meer bekend over is, informeren wij uw raad en betrekken u via de reguliere procedures bij de besluitvorming.

Programma 3. Ontmoeten, sport en cultuur	
Oss Sportakkoord (OSA) lijkt erg gericht op sporten binnen verenigingsverband. Wordt de openbare ruimte ook zo ingericht dat die meer gaat uitnodigen om te spelen, sporten en bewegen?	Waar mogelijk en gewenst geven we bij (her)inrichting van de openbare ruimte prioriteit aan mogelijkheden om meer te spelen, te sporten en te bewegen. Hiervoor zijn echter geen extra middelen beschikbaar.
Is er in de Osse samenleving al niet heel veel kennis en ervaring als het gaat om laagdrempelig ontmoeten? Waarom wordt er zoveel energie gestoken in bestuurlijke visieontwikkeling terwijl je weet kunt hebben van alle kennis en ervaring die er al is en dat je daarop als gemeente alleen maar hoeft aan te sluiten?	We willen een visie ontwikkelen op wat we verstaan onder laagdrempelig ontmoeten, voor wie we dit mogelijk willen maken en hoe we dat willen aanpakken. Daarbij stellen we ons ook de vraag wat dit gaat betekenen voor de exploitaties van de huidige gemeenschapsvoorzieningen, zoals wijk- en buurthuizen.

Programma 4. Dynamisch stadscentrum	
naar welke gemeenten wordt gekeken voor een benchmark voor de leegstandsverordening?	We kijken in eerste instantie naar de voorbeelden uit Tilburg, Schiedam en Sittard-Geleen. Met twee hiervan zoeken we ook inhoudelijk contact om na te gaan wat de voor- en nadelen zijn van deze verordening en welke praktische zaken er bij komen kijken.
wat is de stand van zaken belastingkantoor voor woningbouw	Na de zomer starten we dit project op. Dan willen we een proces voeren waarin we de ambities voor deze locatie formuleren. Hoe we dit proces exact vormgeven, dat hebben we nu nog niet gedefinieerd. Wel vinden we het belangrijk om daarbij de creativiteit van marktpartijen aan te boren. Ook de manier waarop de gemeenteraad goed in positie komt, werken we dan uit.
Wat wordt er ingezet om er voor te zorgen dat er eerder dan "uiterlijk eind 2021" wordt gestart met de feitelijke bouw van Walkwartier?	De planologische procedure kan starten na een positieve besluitvorming van de gemeenteraad in november/december 2019. Het vooroverleg bestemmingsplan staat gepland voor januari 2020. Zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is wordt er gestart met de werkzaamheden van sloop en bouwrijp maken. De planning met betrekking tot de planologische procedure is dat het bestemmingsplan in maart 2021 onherroepelijk kan zijn, dit onder voorbehoud van bij de Raad van State. De verwachting is dat er uiterlijk in kwartaal 2 van 2021 gestart kan worden met sloopwerkzaamheden. Daarna volgt de officiële inspraakprocedure met besluitvormingstraject vanuit de gemeenteraad. Deze doorloop is volgens ons de snelst mogelijke manier om tot 'start bouw' van Wal Kwartier te komen.
Hoe wordt niet alleen in de schil maar ook in de pit van het stadshart van Oss openbaar groen toegevoegd? En wat verstaat de kadernota onder openbaar groen? Wat is de ecologische onderbouwing van de keuzes die er worden gemaakt voor welk soort openbaar groen wordt toegevoegd?	Toevoeging van openbaar groen in het stadshart wordt integraal met de planvorming van het Walkwartier meegenomen. In de pit worden in het Wal Plein en de Carmelietenstraat groen toegevoegd. Onder openbaar groen verstaan wij alle beplanting die niet particulier eigendom is en in de openbare ruimte ligt. Bij de keuze van het soort groen wordt er rekening gehouden met de biodiversiteit. Er wordt gekeken dat er voldoende variatie in beplantingssoorten is om het risico op ziekten en plagen te voorkomen. Ook is het gewenst dat de beplantingen bijdraagt aan de leefomgeving van de fauna, bijvoorbeeld nectarbloemen voor insecten en bes-dragende soorten voor de vogels.

Het valt op dat sinds kort de terrassen op de Heuvel in centrum Oss zijn vergroot. Voor de bestaande terrassen is een brede strook van de Heuvel in gebruik genomen door horecabedrijven, ook het gebied voor de winkels is ingericht als terras. • Is dit in overeenstemming met de vergunningverlening? • Waarom is er voor gekozen om zoveel meer openbare ruimte te onttrekken aan de openbaarheid en alleen met betaling ter beschikking te stellen aan onze inwoners? • Hebben de anders dan horecaondernemers ingestemd met het vullen van de ruimte voor hun winkels met horecaterras?	De terrassen aan de gevel van de horecapanden én de terrassen die binnen de opgestelde schotten staan, zijn vergund. Ook de ijssalon heeft een vergunning, maar daarbij is geen sprake van schotten waarbinnen het terras dient te blijven. Er is dit jaar niet meer terras vergund op de Heuvel dan in eerdere jaren.
Ondernemers in de Walstraat hebben voor de leegstaande delen van het af te breken winkelblok terrasjes of kraampjes gezet en leegstaande etalages gevuld. Hiermee vindt er verfraaiing en verlevendiging plaats van dit afbraakgebied. Tot nu toe leek dit gedoogd. Onlangs is een nieuwe ondernemer in de straat gemaand om zijn terras te verwijderen voor het afbraakgedeelte tegenover zijn zaak. • Waarom wordt er opeens niet meer gedoogd? • En als er niet meer wordt gedoogd, wat gaat er dan ter verfraaiing en verlevendiging gebeuren zolang er nog geen afbraak is gestart?	Er is geen sprake van gedogen; de terrassen in de Walstraat zijn aan beide zijden vergund. Sinds kort is er één vergunning vernieuwd en daarin is het terras aan de zuidzijde (tegen het voormalige V&D-gebouw aan) niet meer vergund. De reden is dat er vooruit wordt gelopen op de start van de bouw van het Wal Kwartier (bouwplaats inrichting, eventueel aanvullende onderzoeken). Inmiddels constateren wij echter dat in 2019 en 2020 nog prima (tijdelijke) terrassen kunnen zijn aan de zuidzijde van de Walstraat. Wij gaan bij de betreffende ondernemer na of hij alsnog een tijdelijk terras aan de zuidzijde Walstraat in zijn vergunning opgenomen wil hebben.

Programma 5. Zuinig op ons klimaat	
wat is de stand van zaken mbt de RES	In mei is in de adviescommissie Ruimte de Startnotitie Regionale Energiestrategie besproken en in de Gemeenteraad vastgesteld. In de RES-organisatie wordt gewerkt aan het concept-bod van de regio Noordoost Brabant dat er voor zover nu bekend in het voorjaar van 2020 moet liggen. Afsproken is dat dit in de Gemeenteraad wordt besproken. Vanuit de RES-organisatie worden diverse voorlichtingskanalen naar gemeenteraden ingevuld.
hoeveel co2 uitstoot is er verminderd sinds de startdatum	In de Klimaatwet is vastgelegd dat Nederland in 2030 49% minder uitstoot van CO2 t.o.v. 1990 en 95% minder uitstoot in 2050 dan in 1990 moet realiseren. Hoe ver wij hier in Oss mee zijn kunnen we alleen indicatief aangeven. De Klimaatmonitor begint met meetgegevens uit 2013 en loopt op dit moment tot 2017. In deze periode is de CO2uitstoot in Oss met 6,5% afgenomen.
hoeveel is er nog te gaan?	Dat valt op dit moment niet te bepalen (zie voorgaand antwoord).
hoeveel en welk laaghangend fruit is er nog	In de Uitvoeringsagenda Energiebesparing 2020 -2023 die in het najaar aan de Opiniecommissie wordt voorgelegd, komen wij met concrete voorstellen.
komt de uitvoeringsagenda na of voor het conceptbod dat aan de raad wordt aangeboden?	De Uitvoeringsagenda Energiebesparing komt vóór het concept RES-bod in de Raad.
nu de kiezers heeft gemaakt voor afval is het nu duidelijk of en zo ja hoeveel de verhoging gaat worden?	Nee. Op basis van de uitkomst van de Opiniecommissie gaan wij een voorstel uitwerken. Inclusief de financiële consequenties.
Hoe bepaal je welke samenwerkingspartners de juiste zijn om te kunnen voldoen aan de duurzaamheidsopgave die je als gemeente hebt gesteld?	Dat bepalen we per opgave en mogelijkheden daartoe. Een voorbeeld daarvan is de samenwerking mbt de Duurzame polder.
Wie zijn de belangenbehartigers met wie een risicodialog wordt aangegaan?	Bij de risicodialog gaan we in gesprek met o.a. woningbouwcorporaties, waterschap, GGD, Veiligheidsregio, bedrijven en ZLTO.
Er worden 2000 bomen extra aangeplant, hoeveel bomen zijn genomineerd om te verdwijnen als gevolg van het uitsterfbeleid in het buitengebied van onze gemeente?	Er worden in het kader van het boomstructuurplan ca. 2500 nieuwe bomen aangeplant. Daarnaast zijn ca. 3.500 bomen aangemerkt als "uitsterfbeleid". Dit betekent dat in een periode van 50 tot 100 jaar deze bomen zijn verdwenen.
Wat hebben de ervaringen rondom windmolens Elzenburg - de Geer geleerd als het gaat om het aangaan van de maatschappelijke dialoog bij het verder ontwikkelen van windenergie in onze gemeente?	Wat wij hiervan hebben geleerd, komt o.a. terug in de Nota Participatie later dit jaar.

Programma 6. Vitale economie
NVT

Programma 7. Mobiliteit	
wanneer en door wie wordt er geluidsreducerend asfalt aangebracht op de A50	Rijkswaterstaat heeft al ZOAB asfalt op de A50 aangebracht en op enkele stukken een verbeterde versie van ZOAB. Beide soorten zijn geluidsreducerend. Rijkswaterstaat is aan het onderzoeken of de brug in tweelaags ZOAB uitgevoerd kan worden. Dit zou dan gelijktijdig met de vervangen van de voegen gebeuren. Dit is naar verwachting in 2021.
wat zijn de cijfers van de fietsenstalling aan de Wal? Openings uren sinds opening tot heden.	De stalling is op maandag t/m zaterdag van 08.00-18.30u open. Op donderdag tot 21.30u.
hoeveel fietsen cvq brommers en scooters zijn er gestald? wat zijn de kosten tot op heden?	Aantal gestalde fietsen in 2019 tot heden: 3.113. In de weken van 2018 (week 49 t/m 52) waren het 273 fietsen. Voertuigen met een verbrandingsmotor zijn niet toegestaan. Kosten sinds opening in 2018 zijn (t/m heden) ongeveer € 35.000,-
Waarom wordt er aan getwijfeld of een integraal fietsbeleid gewenst is?	Er is een integraal fietsbeleid, dit is onderdeel van het Mobiliteitsplan van de gemeente (2011). De stalling aan de Wal is een proef, ook om de fietsparkeerbehoefte te bepalen die straks in het nieuwe Walkwartier moet komen en hoe een inpandige fietsenstalling wordt gebruikt.
Er staat: Daarnaast zal ook de Hertogensingel opnieuw worden ingericht. Hier ligt een technisch noodzaak aan ten grondslag. Het is hierbij van belang om zowel de doorstroming als de verkeersveiligheid te verbeteren. - Welke technische noodzaak? - Waarom wordt bij de singel 40-45 wel verkeersveiligheid maar niet de noodzaak voor verbetering van doorstroming genoemd? Daar wordt toch onderzoek naar gedaan. Zijn de resultaten daarvan inmiddels bekend en wanneer worden die met ons gedeeld?	Technische noodzaak voor het aanpakken van de Hertogensingel is het vervangen van asfalt en de riolering De Singel 40-45 wordt bij de paragraaf veiligheid aangehaald als één van de voorbeelden waar gevraagd wordt naar maatregelen om de verkeersveiligheid te verbeteren. De doorstroming van de Singel 40-45 wordt meegenomen in het onderzoek naar de randweg in het noorden van Oss. Dat staat in de paragraaf bereikbaarheid. In het najaar komen we met de resultaten van het onderzoek.
Als de huidige fietsenstallingen van prorail in principe voldoende capaciteit hebben, waarom is destijds dan toch de tijdelijke fietsenstalling aan de spoorlaan geopend en in stand gehouden? Om welke redenen maken mensen gebruik van deze fietsenstalling?	Dit is vanwege de wensen van de gemeenteraad (o.a. de oorspronkelijke motie van 12 november 2015 met handtekeningenlijst). In 2018 heeft de NS nog aanpassingen gedaan aan haar bewaakte stalling. Daarom is de stalling in 2018 ook opengebleven. De stalling wordt goed gewaardeerd vanwege het toezicht door IBN en de toegankelijkheid (geen poortjes). Zolang het pand beschikbaar is en er financiën voor zijn, zal de stalling open blijven.
Hoeveel mensen maken dagelijks gebruik van deze fietsenstalling aan de spoorlaan?	Dat varieert, maar ligt voor een gemiddelde werkdag tussen de 200 en 650. In 2017 waren er ongeveer 115.000 fietsen gestald.
Om welke redenen maken mensen gebruik van deze fietsenstalling?	Uit een enquête blijkt dat 98% van de gebruikers forens is en met de trein of bus verder reist. Het overige deel heeft een bestemming in de directe omgeving van de stalling.

1. Er staat dat de Hertogensingel opnieuw moet worden ingericht en dat daar een technische noodzaak aan ten grondslag ligt. Kan hier iets meer toelichting op worden gegeven? 2. Ook staat er dat de doorstroming en de verkeersveiligheid moet worden verbeterd. Ook hier graag iets meer toelichting op. 3. Er wordt verwezen naar het verkeerscentrum Brabant mbt verkeersveiligheid. Hoe staat het daarmee?	1. De technische noodzaak is dat het asfalt slecht is en aan vervanging toe is. Ook de riolering is slecht en moet worden vervangen 2. De doorstroming op de Hertogensingel is net als op de Singel 1940-1945 op een aantal momenten van de dag niet optimaal. De grootste knelpunten zitten in de rotondes (Koornstraat, Oude Litherweg). De verkeersveiligheid heeft vooral betrekking op de grote intensiteit fietsers in combinatie met het ontbreken van vrijliggende fietspaden en niet-geregelde oversteekplaatsen. 3. De initiatiefnemers van het VerkeersCentrum Brabant onderzoeken in welke vorm het plan haalbaar is. Men denkt momenteel aan een groeimodel met in eerste instantie een tijdelijk gebouw. Daarnaast zijn zij op zoek naar meer partners/afnemers om hun exploitatie rond te krijgen. De gemeente Oss ondersteunt het traject, onder andere door het initiatief (nieuw) onder de aandacht te brengen bij de provincie.
---	--

Programma 8. Aantrekkelijk wonen in Oss hoeveel en waar worden er de jaren 2019 en 2020 werkelijk woningen gebouwd?	Voor de woningbouwprogrammering hanteert de gemeente het Portefeuillemanagement Wonen (PFM). Deze systematiek geeft inzicht in de locaties, omvang en woningtype / eigendomsvorm waar gebouwd kán worden. De analyse actualiseren we periodiek. Op dit moment is de meest recente actualisatie in concept gereed. Na de zomer komt de notitie PFM 2019 ter vaststelling in procedure. Op 1 januari 2019 zijn 348 woningen in aanbouw. Voor de bouwperiode houden we een gemiddelde aan van ca. 1 jaar. De woningen waarvan de bouw voor 1/1/19 is gestart worden dus naar verwachting in 2019 opgeleverd. (op p. 1 van de bijlage staat een overzicht van deze bouwplannen: bijlage: 2019.06 pfm 2019 - antwoord vragen kadernota) De verwachte realisatie die we voor de woningbouwplannen aanhouden, is gebaseerd op een inschatting. Uiteindelijk bepaalt de markt wanneer woningen in verkoop gebracht worden, hoe snel deze verkocht worden en vervolgens ook gebouwd kunnen worden (bijv. vanwege beschikbaarheid van materialen en arbeidskrachten). Daarom is een exact jaartal voor toekomstige bouwplannen niet te geven.
welke concrete plannen liggen er voor bouw in 2021 en 2022?	Pagina van de bijgevoegde lijst geeft een overzicht van de nu bekende plannen voor woningbouw met een verwachte oplevering in de periode 2020 t/m 2023.
hoeveel stoppers zijn er nu zonder de provinciale regels?	55 bedrijven in de gemeente Oss doen mee aan de stoppersregeling. Van 7 bedrijven zijn de stallen al gesloopt. 5 bedrijven hebben inmiddels besloten om toch niet te gaan stoppen met het houden van de intensieve dieren. Op diverse bedrijven zullen geen intensieve dieren meer gehouden worden, maar zal het bedrijf als melkrundveehouderij verder voortgezet worden. Hiermee willen we aangeven dat een 'stopper' niet verplicht is om te stoppen met het houden van dieren.
hoeveel worden er verwacht na invoering van de provinciale regels?	Hoeveel bedrijven er nog meer zullen stoppen, ten gevolge van de "versnelde transitie" is bij ons niet bekend. Hoeveel is niet te voorspellen.
Er staat: De corporaties zorgen er daarbij voor dat de woonlasten tenminste gelijk blijven bij vergelijkbaar energieverbruik. - Betekent dit dat de huurprijs omlaag gaat wanneer de energieprijzen stijgt? - Wat betekent dit voor gevallen waarvan de woonlasten wanneer het energieverbruik door energiebesparende maatregelen door de corporaties daalt?	Deze passage is geplaatst in de context van de inzet van de woningcorporaties op het verduurzamen van de sociale huurwoningvoorraad. Voor een deel worden deze maatregelen niet doorberekend in de huurprijs, maar voor een deel ook wel. Strekking van deze afspraak is dat de woonlasten (huur+energie) voor de huurder tenminste gelijk blijven. In veel gevallen zullen de totale kosten na verduurzaming overigens lager uitvallen, zo is de verwachting. Deze passage houdt niet in dat de woningcorporaties eventuele (toekomstige) stijgingen van energielasten gaan compenseren.

Er staat: Dat doorinitiatieven met elkaar te verbinden, in te zetten op subsidiebronnen en koppeling met andere opgaven, zoals bij de Meanderende Maas en de Maashorst. - in welke zin gaan de Meanderende Maas en Maashorst aan elkaar verbonden worden? - Wat vinden Bernheze, Landerd en Uden ervan dat Oss de Meanderende Maas en Maashorst aan elkaar wil verbinden?	Het project Meanderende Maas en de Maashorst zijn in de genoemde zin twee afzonderlijke voorbeelden van initiatieven waar naar verbinding, subsidiebronnen en koppelingen met andere opgaven wordt gezocht. Zo is Meanderende Maas een samenwerking tussen provincie, gemeente en waterschap. Mocht er in de toekomst op wat voor manier dan ook een kans optreden dan is het altijd nog mogelijk dat er een koppeling tussen deze twee ontstaat. Op dit moment is het echter niet ons doel om de Meanderende Maas en de Maashorst actief met elkaar te verbinden.
Onderaan blz 31 staat dat voor de ontwikkeling van dorpshart Geffen bekeken wordt of een koppeling kan worden gelegd met het Groenfonds Geffen. Graag een toelichting wat hier wordt bedoeld.	Bij de herontwikkeling van het dorpsplein wordt ook gekeken naar vergroening. Medio september sonderen wij het voorkeursalternatief dat is gemaakt in samenspraak met Geffen in de Opiniecommissie. Inclusief de financiële consequenties. Vergroening is onderdeel daarvan. We nemen in de bespreking ook mee of het mogelijk is middelen van het Groenfonds zone Geffen-Oss in te zetten.
Op blz 32 staat dat in 2019 een agrarisch loket wordt opgericht. Wanneer gaat dat van start? Is de benodigde menskracht beschikbaar? Is bij de provincie ondersteuning beschikbaar?	Er spelen allerlei ontwikkelingen op agrarische gebied. Dit vertaalt zich ook in een groeiend beroep op ons, met name voor de afdelingen R.O. en VTH. Wij hebben een loket ingericht. We verwachten in de tweede helft van het jaar meer vragen. Maar vooral veel aanvragen, gegeven de deadlines van de provinciale regeling rondom emissiearme stallen. Ook de PAS speelt daarbij een grote rol. Na de zomer hopen wij te weten wat dat gaat betekenen. Dan kunnen wij bepalen wat dat aan extra bemensing vraagt.
Op blz 33 wordt gesproken over koppelkansen met Meanderende Maas. Hoe moet ik dat zien? Wordt dan door derden (Rijk, provincie, waterschap?) meebetaald? Of moeten we gewoon alles zelf betalen en zit het voordeel in het werk-met-werk maken?	In het project wordt onderscheid gemaakt tussen pure waterveiligheidsmaatregelen en gebiedsmaatregelen. Het voorkeursalternatief dat later dit jaar wordt voorgelegd aan o.a. onze Raad zal ook aangeven hoe e.e.a. gefinancierd kan worden.

Programma 9. Veilige omgeving

NVT

Programma 10. Besturen in verandering van tijden	
Waarom kan de ontwikkeling van een dienstverlenende organisatie niet worden gefinancierd vanuit de huidige budgetten?	De ambities voor de dienstverlenende organisatie vergt ook investeringen in bijvoorbeeld digitalisering. Het zou gaan om extra budget voor onder andere het inrichten van de systemen van de toegang, opleiden van medewerkers en metingen voor klanttevredenheid. Dit werken we verder uit bij de programmabegroting 2020-2023.
Wat is een "vroeg volger"?	Met een vroege volger bedoelen we dat we zorgen voor een passende en flexibele ICT-omgeving, die mee kan bewegen met de ontwikkelingen. Naast vroeg volger kennen we bijvoorbeeld ook koplopers en achterblijvers. Onze ICT-omgeving past bij onze ambities en doelstellingen. Daarvoor zijn we soms innovatief, maar minimaal vroege volger. Dit betekent dat we niet voorop lopen bij nieuwe technologische ontwikkelingen, we wachten tot deze bij anderen succesvol geïmplementeerd zijn. We volgen deze ontwikkelingen actief en vragen ons steeds de toepasbaarheid voor de gemeente Oss af.
Er staat: "Samen met partners en bewoners maken we plannen voor de toekomst van de wijk". Geldt dit alleen voor Schadewijk?	We hebben voor alle (clusters van) gemeenschappen Voorzieningskaarten opgesteld: in co-creatie met de inwoners plannen gemaakt voor de toekomst van ons maatschappelijk vastgoed. Deze zijn nu (gedeeltelijk) in uitvoering genomen. Daarmee geven we invulling aan het leefbaar houden van wijken en dorpen. De Schadewijk vraagt daarnaast om een bredere aanpak vanwege de cumulatie van fysieke en sociale achterstanden in deze wijk. Een dergelijke intensieve aanpak is vooralsnog alleen voor de Schadewijk noodzakelijk.
Wat wordt er ingezet om in het vervolg minder besloten en technische overleggen te hebben om de transparantie van het gemeentebestuur te vergroten?	<i>volgt</i>

Er staat: Door bezuinigingen, een uitgebreid takenpakket en een flinke ambitie hebben we de grenzen van wat we aankunnen bereikt en soms overschreden. Dat vraagt heroriëntatie op taken, inzet en werken zoals we gewend zijn en versterking om toekomstbestendig te worden en te blijven. - Wordt hiermee het gebrek aan capaciteit bedoeld waardoor moties niet worden uitgevoerd? - Bij welke afdelingen/taken hebben we de grenzen van wat we aan kunnen het meest bereikt/overschreden? - Hoe gaat deze herorientatie uitgevoerd worden? - Op welke manier gaat de gemeenteraad geïnformeerd worden over mogelijke oplossingen voor dit probleem? - Op welke manier wordt de gemeenteraad betrokken bij deze herorientatie?	Vraag: Wordt hiermee het gebrek aan capaciteit bedoeld waardoor moties niet worden uitgevoerd? Antwoord: Nee, hiermee wordt bedoeld dat er in de afgelopen jaren sprake is geweest van ingrijpende bezuinigingen, waardoor de druk op medewerkers groter is geworden, zonder dat op ambities is ingeteerd. Ook de complexiteit van vragen uit de samenleving en het tempo van veranderingen in vakmanschap en digitale ondersteuning is toegenomen. Vraag: Bij welke afdelingen/taken hebben we de grenzen van wat we aan kunnen het meest bereikt/overschreden? Antwoord: Dat we de grenzen van wat we aankunnen hebben bereikt en soms overschreden is een algemeen beeld van onze organisatie. Een aantal voorbeelden van afdelingen waar de druk hoog is: afdelingen Vastgoed, WMO en ICT. Vraag: Hoe gaat deze heroriëntatie uitgevoerd worden? Op welke manier gaat de gemeenteraad geïnformeerd worden over mogelijke oplossingen voor dit probleem? Op welke manier wordt de gemeenteraad betrokken bij deze heroriëntatie? Antwoord: Deze heroriëntatie vindt plaats bij de bespreking van de Kadernota en vervolgens bij de Programmabegroting. Ook in de aanbestedingsbrief van de Kadernota wordt gesproken over scherper prioriteren en kiezen en ook bezuinigen.
Er staat: De derde lijn bestaat met name uit het werken vanuit de bedoeling vanzelfsprekend te laten zijn. Minderwerken vanuit de regels en meer vanuit de intenties die er ooit onder lagen. De transformatie Sociaal Domein en de nieuwe Omgevingswet vormen prachtige toepassingsmogelijkheden voor deze beweging. Op wat voor manier wordt de organisatie voorbereid op deze manier van werken? Worden er bijvoorbeeld trainingen gevolgd? Of casussen geëvalueerd?	Binnen de organisatie, specifiek bij de transformatie Sociaal Domein en de Omgevingswet, wordt actuele casuïstiek besproken met behulp van afdelingsgesprekken en intervisie. Ook vindt er multi disciplinair overleg (MDO) plaats om vanuit de keten en/of integraliteit de vraag 'wat is de bedoeling' te bespreken en ervan te leren.
Waar kan ik dat koersdocument drie keer drie terugvinden? Ik kan het niet vinden via ibabs	Het Koersdocument drie keer drie zal op IBABS worden geplaatst.

Programma 11. Financieel solide Er staat: "Door de resultaten van een nieuw afvalbeleid kan het tarief later verlaagd worden". Op basis van wat wordt deze conclusie getrokken en waarom moet er nu dan een verhoging van ongeveer 20% plaatsvinden? Is die verhoging voor nu niet te vroeg als je zeg dat er door nieuw afvalbeleid een verlaging van tarief komt?	Het financiële beleid van de afvalstoffenheffing is gericht op 100% kostendekkendheid. Dit wil zeggen dat de volledige kosten van afval doorberekend worden in de tarieven. Als we uitgaan van volledige kostendekking dan is op dit moment voor 2020 een verwachte stijging van 20% noodzakelijk. Dat komt vooral doordat het Rijk dit jaar de belasting die afvalverwerkers moeten betalen, verdubbeld heeft. Deze kostenstijging wordt doorberekend aan de gemeentes. De afgelopen jaren hebben we steeds de reserve afvalstoffenheffing ingezet om de tarieven niet te laten stijgen. De afgelopen jaren waren de kosten van afval steeds hoger dan de opbrengsten. De reserve afvalstoffenheffing zal na dit jaar nagenoeg op zijn, zodat inzet van deze reserve niet meer mogelijk is. Dit is wel afhankelijk van de rechterlijke uitspraak over Attero en de bestuurlijke keuze om deze kosten wel of niet ten laste van de reserve te brengen. Wanneer de stortkosten van restafval door het nieuwe afvalbeleid lager worden, kan het tarief mogelijk verlaagd worden. Voor de begroting 2020 zal een kostendekkend tarief berekend worden.
Is uitgaan van de nullijn voor prijscompensatie bij gesubsidieerde instellingen in feite geen bezuinigingsmaatregel? En hoeveel % van het budget bedraagt die prijscompensatie?	Voor de duidelijkheid: we compenseren subsidies aan professionele instellingen wel voor verwachte loonstijgingen. Hierbij wordt de specifieke CAO van de instelling gevolgd. We gaan daarbij uit dat 80% van de subsidie gekoppeld is aan lonen. Over 20% vindt geen compensatie plaats. Bij niet professionele instellingen vind geen compensatie plaats. Dit beleid is de afgelopen jaren zo gehanteerd. Het is inderdaad een strak financieel kader. We verstrekken volgens de huidige begroting in het jaar 2020 subsidies voor een bedrag van circa € 19,7 miljoen. Hiervan is circa € 12,6 miljoen loongerelateerd. Over dit deel vindt dus indexering plaats. Als we inflatie zouden berekenen over het overige deel (gecorrigeerd met een aantal specifieke subsidies waar andere afspraken gelden) zou dit jaarlijks ongeveer € 100.000 extra kosten.

Er was bij de jaarrekening 2018 rekening gehouden met een nadeel vanuit de algemene uitkering van het rijk van 480.000,=. Dit nadeel blijkt echter 1.060.000,= te zijn. Hoe kan dit verschil zo groot zijn? Is er zo'n grote inschattingsfout gemaakt?	Het verschil is inderdaad erg groot. Het komt echter zeker niet door een inschattingsfout bij ons, omdat we hier volledig afhankelijk zijn van het Rijk. Zoals u weet geldt het principe binnen de algemene uitkering van "samen de trap op-samen de trap af". Op basis van de Najaarsnota van het Rijk (oktober 2018) werd een onderuitputting ingeschat van € 1,1 miljard, wat voor het gemeentefonds circa € 100 miljoen minder betekende. Ons aandeel erin hebben we vervolgens ingeschat op € 460.000 en hebben we meegenomen bij de saldobestemming van de jaarrekening. In werkelijkheid blijkt deze onderuitputting hoger en is het effect op het gemeentefonds circa € 148 miljoen. Een ander effect wat over 2018 plaatsvond is de afrekening over het BTW compensatiefonds over 2018. Alle gemeenten bij elkaar hebben meer gedeclareerd over 2018 dan bij de septembercirculaire verwacht. Door deze hogere declaratie ontvangen alle gemeenten minder over 2018. Dit is door ons niet vooraf in te schatten en zijn we afhankelijk van informatie die we ontvangen uit circulaire. Samengevat: het Rijk heeft minder uitgegeven dan verwacht. Dat scheelt ons inkomsten. Gemeentes hebben meer uitgegeven (althans, meer BTW gedeclareerd) dan verwacht. Ook hierdoor ontvangen we minder.
--	---

Op weg naar de begroting	
Als blijkt dat het coalitieakkoord uitgegaan is van financiële aannames die nu niet (meer) blijken te kloppen, is het dan wel zo logisch om dat coalitieakkoord nog steeds te gebruiken als uitgangspunt van toekomstige prioritering binnen de begroting?	Voor ons is en blijft dat logisch. In ons coalitieakkoord hebben we bewust gekozen om het akkoord niet dicht te timmeren met een investeringsprogramma. We hebben destijds al verwoord dat het gemeentefonds de laatste jaren een grillig verloop laat zien en dat we een toename zagen van de risico's in het sociale domein. We schreven dat afhankelijk van de ontwikkeling van deze risico's en de ontwikkeling van de algemene uitkering dit in de toekomst vraagt om keuzes.
Wat betekent het concreet als reclamebeleid in de openbare ruimte wordt uitbesteed?	Richting de begroting werken we dit concreter uit (inclusief wat de effecten ervan zijn).
Welke ecologische gevolgen heeft het verder omvormen van beplanting naar gras?	Richting de begroting werken we dit concreter uit (inclusief wat de effecten ervan zijn).